

Senest opdateret 30/6-24

ARTIKEL

LÆS FOR MIG (/ARTIKLER/LAES-MIG)

(/users/litteratursiden)

Af Litteratursiden

(/users/litteratursiden)

Skribent

24 Mar.15

I Greve er forældre og børn klar til digital formidling af skræddersyet børnelitteratur.

Af bibliotekar Sussi Nyled Heinrichson og projektmedarbejder Anya Mathilde Poulsen, Greve Bibliotek

700.000 mennesker. Så mange personer befinder sig ifølge Kulturministeriets kortlægning af danskernes læsevaner i gruppen 'travle børnefamilier', der sjældent eller aldrig har tid til at læse bøger i deres tætpakkede hverdag.

Det er problematisk, når vi fra forskningen ved, at hvis der er noget, der har betydning for børns senere forhold til bøger, så er det forældrene. Oplever børn far og mor læse, ja, så er der meget stor chance for, at de selv bliver glade læsere på sigt. Ser Emma eller Emil omvendt sjældent mor og far med en bog, så er chancerne for, at bøger og litteratur bliver en naturlig og positiv del af deres liv, langt lavere.

Højtlæsning og e-fortællinger som omdrejningspunkt

Læs For Mig er Greve Kommunes projekt i Kulturministeriets landsdækkende kampagne Danmark Læser og retter sig netop mod de travle børnefamilier med en ambition om at øge både børnenes og forældrenes lyst til at læse med højtlæsning som omdrejningspunkt. Højtlæsning er en fællesskabsstund omkring litteraturoplevelsen med basis for en god samtale, ny viden og simpelthen det varme nærvær, som vi alle sætter pris på, men som kan risikere at blive forsømt midt i hverdagens mange gøremål.

Imidlertid er det ikke højtlæsning i fysiske bøger, der er arbejdet med, for *Læs For Mig* er i høj grad et projekt, der sigter efter at nå tidens moderne børnefamilier der, hvor de er, på de platforme, de er vant til, og med fortællinger, der kan læses hvor som helst, når som helst og altid er ved hånden.

Derfor har *Læs For Mig* formidlet fortællinger i digitalt format via internettet og SMS med den hensigt, at fortællingerne kan oplæses fra mobiltelefoner og tablets.

Lokal genkendelighed

Ud over enkelhed og tilgængelighed har lokal genkendelighed også været et vigtigt parameter, fordi dette kan være med til at øge interessen hos læserne.

De i alt otte e-fortællinger er skrevet specifikt til projektet af børnebogsforfatter Lars Bøgeholt Pedersen, som bl.a. er kendt for serien FC Fodboldvenner, og fortællingerne har en lokal forankring i Greve kommune. Historierne er nemlig tematiseret omkring Første Verdenskrig,

som Greve har et særligt forhold til, bl.a. fordi fæstningsværket Mosede Fort ligger ved Greve og var en del af Danmarks forsvarsværker under krigen.

Samtidig var 2014 100-året for krigens begyndelse, og derfor var det oplagt at bruge denne tidsperiode som ramme, fordi den både var aktuel, gav mulighed for at lade historierne udspille sig i omgivelser, læserne kender, og fordi den trak på spændende og fascinerende elementer fra krigen.

Læs For Mig har nemlig opereret med en ekstra ambition om at øge interessen for læsning hos drenge og mænd, der hører til den mindst læsende gruppe i de travle børnefamilier. Det er velkendt, at især drenge og mænd kan synes, at læsning, og faktisk også bøger, kan være kedelige. Det, at det er e-historier appellerer til gengæld til dem, og det gør temaet Første Verdenskrig med zeppeliner-luftskibe, ubåde og soldaterliv også.

Digital litteratur bryder den sociale arv

Med e-fortællingernes digitale tilgængelighed har *Læs For Mig* som en ekstra bonus skabt en læsekontekst, hvor alle er lige. I Greve Kommune har alle skolebørn fået udleveret en iPad. Alle kan dermed læse med digitalt, og idet vi flytter teksten ud af bogen og ind i det digitale univers, har vi altså en særlig mulighed for at bryde den sociale arv. Det kan ændre læsning, så det ikke kun er dem, der har fysiske bøger derhjemme eller tradition for at gå på biblioteket, der får læst.

Hvordan adskiller det her sig så fra e-reolen eller andre digitale bogtjenester, spørger du måske? En ting er, at de digitale fortællinger er skrevet specifikt, så de lægger op til dialog og spørgsmål mellem barn og voksen, men mere væsentligt er det, at handlingen foregår lokalt i Greve.

Næsten halvdelen af forældrene, 48%, gav i en evaluering af projektet for nylig udtryk for, at det har betydning for deres egen lyst til at læse op, at de kender det område, der bliver beskrevet. Denne lyst gælder næsten alle mænd i undersøgelsen.

Derudover bliver e-fortællingerne via SMS sendt direkte til målgruppen, så de er tilgængelige, når og ikke mindst hvor målgruppen ønsker at læse. I skolen, bilen, hos lægen eller ved aftentide.

Læsebamsen

Men hvordan når man så de travle familier og får dem til at blive opmærksomme på projektet?

Her har kommunens skoler, klubber og idrætsforeninger været et middel til at nå målet. Ved at klæde medarbejderne på de steder, hvor børn og familier samles, har *Læs For Mig* fået adgang direkte ind i familierne. Både i form af mundtlig og personlig formidling af personer, som forældrene har tillid til. Men et mere håndgribeligt redskab har været Læsebamsen.

En særlig læsebamsen er uddelt til alle 0.-4.klasser i Greve kommune. Bamsen er en klassisk brun plysbjørn, som kommer med børnene hjem på skift, og hvor både forældrene og ofte også børnene selv læser op for den. Læsebamserne er uddelt personligt til hver eneste klasse. Det er et tidskrævende arbejde, som imidlertid har givet markante resultater i form af større opmærksomhed og interesse for højtlesning fra børnene og tillige fra de centrale samarbejdspartnere i skolerne, lærerne og læsevejlederne. Ja, Læsefidusen ligner, men forskellen er dels den personlige formidling og ikke mindst sammenhængskraften med de øvrige aktiviteter, der har været en del af *Læs For Mig*.

Forfatterworkshops, Shop-Amok og musik

Et andet element i *Læs For Mig* har været forfatterworkshops for skoleklasser. I alt er det blevet til 12 forfatterworkshops med Lars Bøgeholt Pedersen, hvor eleverne producerede egne tekster og fik dem udgivet side om side med Lars' e-fortællinger på www.læsformig.dk (<http://www.xn--lsformig-j0a.dk/>) - noget, som skabte stor stolthed hos de skrivende elever.

Shop-Amok-dagene i Bog & Ide, hvor otte klasser vandt for 3000 kr. bøger, som de selv valgte til klassen, var et andet middel til at styrke interessen for bøger. Og musikforestillingen "Gys i kasematten", der bygger på en af de otte e-fortællinger, har været opført på alle kommunens 12 skoler af et kammerensemble for alle 0. til 4. klasser.

Sidst, men ikke mindst, har samarbejdet med det lokale erhvervsliv skabt stor fokus på *Læs For Mig* og en sammenhængskraft for kommunens borgere. I alt har fem sponsorer bidraget med 133.000 kr. Danske bank i Greve er hovedsponsor og står alene for 50.000 kr., som er brugt på forfatterworkshops. Filialdirektøren i Danske bank fortæller, at støtten er givet, fordi man finder projektet relevant, fremtidsrettet og betydningsfuldt.

Distributionsform der passer til hverdagen

Der er mange måder, man kan forsøge at fremme befolkningens læselyst, men der kan næppe være tvivl om, at en meget vigtig og fremtidsrettet indsats er at give børn lyst til at læse og til at læse mere.

Læs For Mig er et nyt bud på fremtidens biblioteksbetjening af børnefamilier, hvor distributionsformen passer til den hverdag, som dagens børnefamilier lever i. Den førnævnte evaluering viser også en meget stor tilfredshed blandt forældrene, hvilket peger på, at digital distribution kan noget andet end den fysiske bog, særligt når distributionen når ud over den rene digitalisering af bøger.

Ligeledes viser evalueringen, at projektet har skabt flere læsere i børnefamilierne i Greve kommune og mere end opfyldt de forventninger, der fra start blev sat til projektet. Ikke mindst er der opnået dobbelt så mange tilmeldte som estimeret til den sms-service, der giver besked om nye fortællinger. Gennem *Læs For Mig* er der desuden opbygget et tæt samarbejde med skolerne, som er et godt fundament for et fremtidigt samarbejde mellem skoler og biblioteker – til gavn for børns læselyst, læsekompetencer og glæde ved litteratur.

Kommentarer

0 kommentarer